

Prof. Ing. Ján Labuda, DrSc., Ústav analytickej chémie
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave

Oponentský posudok na dizertačnú prácu

Mgr. Tereza Birhanzlová

VYUŽITÍ NOVÝCH TYPŮ UHLÍKOVÝCH ELEKTROD PRO VOLTAMETRICKÉ STANOVENÍ ORGANICKÝCH LÁTEK

The Use of New Types of Carbon Electrodes for Voltammetric Determination of Organic Compounds

Dizertačná práca Mgr. Terezy Birhanzlovej predstavuje vedecký spis s klasickým členením. Práca má dobrú vecnú aj grafickú úpravu, je doplnená kópiami 3 pôvodných vedeckých prác, v ktorých je dizertantka prvou autorkou.

a) Aktuálnosť zvolenej témy

Dizertačná práca sa venuje vývoju a využitiu nového typu voltampérometrických elektród, konkrétnie uhlíkovej filmovej elektródy na amalgámovom substráte (CFE) a striebornej tuhej elektródy (AgE) modifikovanej mnohostennými a karboxylovanými jednostennými uhlíkovými nanotrubičkami a to pre stanovenie organických polutantov vo vzorkách životného prostredia. Práca porovnáva možnosti využitia viacerých elektród vrátane lacných elektród pripravených siet'otlačou čím je zaujímavá aj z pohľadu zelenej analytickej chémie. Z týchto aspektov hodnotíme dizertačnú prácu ako tematicky veľmi aktuálnu z vedeckého aj praktického analytického hľadiska.

b) Ciele dizertácie a ich splnenie

Ciele dizertačnej práce sú jasne formulované na s. 11 a prezentované dosiahnuté výsledky ako aj záver dizertačnej práce reagujú na ne jednoznačnou informáciu o ich splnení.

c) Zvolené metódy spracovania

Dizertantka pri plnení zámerov dizertácie použila adekvátne prístupy a pomerne širšie spektrum elektródových materiálov a elektroanalytických techník a tieto experimentálne riešenie riadne opísala. Aj táto stránka svedčí o vývoji a zvládnutí súčasných moderných trendov vo viacerých podoblastiach analytickej chémie.

d) Výsledky dizertačnej práce a nové poznatky

Pomerne značne rozsiahlym a systematickým metodickým prístupom dosiahla doktorandka veľmi cenné pôvodné poznatky v predmetnej oblasti elektroanalytickej chémie a práce s chemicky modifikovanými elektródami svedčiace o správnosti výberu a perspektívach zvolených postupov. Vypracované analytické metodiky sú náležite parametricky charakterizované a validované. Pri hodnotení týchto aspektov dizertačnej práce je úloha oponenta uľahčená skutočnosťou, že čiastočné výsledky dizertácie už boli publikované v renomovaných impaktovaných časopisoch *Electroanalysis*, *Monatshefte für Chemie - Chemical Monthly*, *Journal of Electroanalytical Chemistry* (zaslané do tlače) ako aj v domácoch *Chemických Listoch*. Oceňujem tiež zaradenie výsledkov získaných v rámci odbornej stáže na Univerzite v Regensburgu u prof. F.-M. Matysika, čo potvrdzuje vyspelosť

doktorandky aj na poli medzinárodnej vedeckej spolupráce. Konštatujem, že výsledky dizertačnej práce sú v súlade so súčasnými trendmi a poznaním v predmetnej oblasti.

e) Prínos pre ďalší rozvoj vedy a techniky

Dizertačná práca nepochybne predstavuje vedecký a technický prínos v podobe nových poznatkov o využiteľnosti elektroanalytických senzorov a metód pre finančne nenáročné a užívateľsky jednoduché aplikácie v analytike životného prostredia. Z hľadiska ďalšieho rozvoja vedy sa tak touto prácou autorka pohybuje na poli viacerých oblastí analytického výskumu a environmentálneho monitorovania.

Otázky a pripomienky:

1. V práci sa vyskytuje označenie pevná elektróda aj tuhá elektróda. Aký v nich vidí dizertantka rozdiel?
2. Na s. 29 ma zaujala informácia „...na filmech o stejném složení (COOH-SWCNTs v H₂O; 1:1)...“, o aký pomer sa jedná?
3. Pre aplikáciu chitosanu práca uvádzá literárny odkaz 79. Na pracovisku oponenta sú skúsenosti s týmto biopolymérom po istej úprave komerčného preparátu (viď v dizertácii necitované práce Anal. Sci. 2008, 24, 711-716 a Electroanalysis 2009, 21, 563-572). V časti „4.3 Aparatura, pracovní postupy a reagencie“ nenachádzam informáciu o použitom preparáte. Mohla by dizertantka uviesť podrobnejšie kroky vedúce k aplikácii chitosanu ako modifikátora elektródy, prípadnej hydrolyzy komerčného preparátu a pod.?
4. Pre sledované látky sa v práci dosiahli pomerne nízke limity detekcie a súčasne koncentračná citlivosť signálu až do pomerne vysokých koncentrácií. Existujú legislatívne údaje o ich prípustnej prítomnosti vo vodách?
5. Nakoľko podľa platného medzinárodného metrologického slovníka merat' možno len veličinu (teda prúd, koncentráciu a pod.), sú v práci použité vyjadrenia „měřena 1H-NMR a 13C-NMR spektra“, „Voltametrická měření 8-NQ“, „Kalibrační závislosti byly pro obě metody, DCV i DPV, proměřeny“, „Modelové vzorky 2-NP v pitné vodě byly měřeny“, „měření opakovatelností“, skôr laboratórnym slangom.

Záver

Vyššie uvedené otázky a pripomienky smerujú k diskusii o možnej prezentácii výsledkov a nijako neznižujú kvalitu dizertačnej práce. Konštatujem, že dizertačná práca Mgr. Terezy Birhanzlovej jednoznačne dokumentuje zvládnutie metodiky vedeckej práce, schopnosť samostatne tvorivo a vedecky pracovať a získať relevantné pôvodné vedecké výsledky. Predloženú prácu preto odporúčam ako podklad k obhajobe a po jej úspešnom obhájení v zmysle platných predpisov súhlasím s udelením Mgr. Tereze Birhanzlovej vedecko-akademického titulu „philosophiae doctor“ (Ph.D.).

V Bratislave 21. 5. 2020

Prof. Ing. Ján Labuda, DrSc.